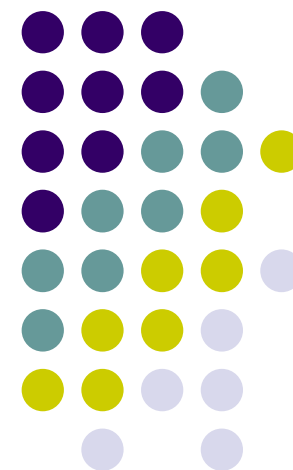

A családsegítő szolgálatok beilleszkedést segítő szolgáltatásainak fejlesztése

Korózs Lajos
Államtitkár
Szociális és Munkaügyi
Minisztérium

Előzmények

- Magyarországon a foglalkoztatási stratégiában fogalmazódott meg a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatási esélyeinek növelése érdekében a szociális és a foglalkoztatáspolitikai intézkedések összehangolása, a munkavállalásra ösztönzés és a társadalmi kohézió erősítése.
- A tartósan munka nélkül lévők munkaerőpiacra való visszatérése, hatékonyabb segítése érdekében a szociális törvény több előírást is tartalmaz, melyek közül a legfontosabbak:
 - A nem foglalkoztatott személy a rendszeres szociális segély folyósításának feltételeként együttműködésre köteles;
 - Az együttműködésre kijelölt szervezetnél nyilvántartásba veteti magát;
 - A beilleszkedését segítő programról írásban megállapodik az együttműködésre jelölt szervvel;
 - Teljesíti a beilleszkedését segítő programban foglaltakat;

A beilleszkedést segítő program tartalma

- A beilleszkedést segítő program a rendszeres szociális segélyben részesülő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodva a következőkre terjedhet ki:
 - Kijelölt szervvel való kapcsolattartásra;
 - A segélyezett szociális és mentális állapotához igazodva:
 - A nem foglalkoztatott személy számára előírt egyéni képességeket fejlesztő és/vagy;
 - Az életmódot formáló csoportfoglalkozáson, tanácsadáson;
 - A munkavégzésre történő felkészülési programban való részvételre és/vagy;
 - A felajánlott és az iskolai végzettségének megfelelő oktatásban, képzésben történő részvételre, különösen az általános iskolai végzettség és az első szakképesítés megszerzésére;
 - Az állami foglalkoztatási szervnél álláskeresőként nyilvántartásba vételre, és az elhelyezkedés érdekében az állami foglalkoztatási szervvel való együttműködésre, a felajánlott és számára megfelelő munkahely elfogadására.

Felmérés az együttműködési kötelezettség teljesüléséről

- A felmérést 2007-ben az Állami Foglalkoztatási szolgálat készítette.
- A kutatás célja:
 - A rendszeres szociális segélyben részesülők munkára való ösztönzése hogyan valósul meg;
 - Milyen összehangolt lépésekre van szükség a munkahelyi és szociális rendszerek hatékonyabb együttműködése érdekében.
- A tanulmány megállapításai:
 - A legalkalmasabb szervezetnek a családsegítő szolgálatok minősülnek a feladat ellátására annak ellenére, hogy
 - A szociális szakemberek az ehhez szükséges módszertani, speciális képzettséggel, kompetenciákkal, szükséges munkaerő-piaci ismeretekkel nem rendelkeznek.
 - Szükség van a szociális szakemberek beilleszkedését segítő kompetenciáinak fejlesztésére, a nyújtott szolgáltatások munkaerő-piaci szempontú fejlesztésére, a szociális mellett a gazdasági integrációt elősegítő szolgáltatási elemek létrehozására.

A program indításának indoklása I.

- Az SZMM által készített felmérések adatai szerint a 3167 önkormányzat $\frac{3}{4}$ -e alkotta meg a helyi szabályt;
- A beilleszkedési programok együttműködésre kijelölt szervezetek 75%-a családsegítő volt.
- A személyi és tárgyi feltételek a feladatellátásra korlátozottan állnak rendelkezésre.
- A tartósan munka nélkül lévő személyek esetében az egyéni fejlesztési tervek kidolgozásához és a végrehajtási, megvalósítási folyamat támogatásához szükséges szakmai tudással, módszertani felkészültséggel, kompetenciákkal és tapasztalatokkal nem rendelkeznek.
- A családsegítő szolgálatoknál az egy szakemberre jutó átlagos kliens szám 120,8 fő/szakember, a beilleszkedési program esetében 150 fő/szakember.
- A korábban alkalmazott módszerek és aktív munkarő-piaci eszközök vagy nem érintették a hátrányos helyzetű csoportokat, vagy csak rövid ideig biztosítottak jövedelmet a tartósan munkanélkülieknek.
- A legális foglalkoztatásból kiszorultak túlélési stratégiákat alakítottak ki.

A program indításának indoklása II.

- A célcsoport tagjai nem tudnak megbirkózni a pszicho-szociális egyensúly elvesztése okozta krízissel.
- Tartósan frusztrált az állapotuk a szociális, egzisztenciális és lelki veszteségeik miatt, amelyhez folyamatos kudarcélmények, alkalmatlanság, értéktelenség, megaláztatás érzése társul a külvilág, elsősorban a potenciális munkáltatók részéről.
- Nem képesek hatásos álláskeresésre.
- A gazdasági integráció megkezdése előtt a társadalmi integráció érdekében kell tevékenykedni.
- A munkanélküliekkel való szociális munka szakmai kidolgozottsága és megalapozottsága a munkaerő-piac, munkáltatók elvárási oldaláról hiányzik.
- Szükségük van arra, hogy a köztes munkaerő-piacon, pótlólagos munkakörökben, önkéntesként munkatapasztalatokat szerezzenek.
- Feltételezésünk, hogy a kompetencia bővítés és a hozzá kapcsolt szolgáltatási elemfejlesztés elősegíti az eredményesebb társadalmi integrációval együttesen a gazdasági integrációt is.
- A program lefuttatása azon területeken indokolt, ahol magas a célcsoport részaránya: Észak Magyarország és Észak-Alföld (a rendszeres szociális segélyezettek közel 2/3-a él itt), melyhez további 17 leghátrányosabb kistérség kapcsolódik a Dél-Alföldön és a Dél-Dunántúlon.

A program célja

- Hosszú távú (átfogó) cél:
 - A társadalmi és munkaerő-piaci re-integráció elősegítése, a munkanélküliség mérséklése komplex segítségnyújtással a nem foglalkoztatott, tartósan munka nélkül lévőknel.
- Rövid távú (konkrét) cél:
 - Pályakezdő diplomás szociális szakemberek alkalmazása, gyakorlat szerzés és kapacitásbővítés céljából.
 - Szociális szakemberek, kiemelten a családsegítő szolgáltatásokkal foglalkozó szakemberek részére speciális, szolgáltatási csomag kidolgozása a rendszeres szociális segélyezettek foglalkoztatásának elősegítésére.

A célcsoport

- Közvetlen: Rendszeres szociális segélyen élők;
- Közvetett: Családsegítő szolgálatokban dolgozó beilleszkedési programot végrehajtó diplomás szakemberek.

Célterület

- 1. földrajzi terület:
 - Észak-magyarországi Régió
 - Észak-alföldi Régió
- 2. földrajzi terület
 - Dél-dunántúli Régió leghátrányosabb helyzetű kistérségei
 - Dél-alföldi Régió leghátrányosabb helyzetű kistérségei

A program leírása

- A fejlesztés központi eleme a szociális munkatársak kompetenciájának bővítése gazdasági integrációs ismeretekkel, készségekkel.
- A családsegítő szolgálatoknak azt kell vállalniuk:
 - Hogy a csak a beilleszkedési programban dolgozó felsőfokú képzettséggel rendelkező személy számára lehetővé teszik a képzésben való részvételt;
 - A projekt időtartamára létszámbővítést valósítanak meg;
 - Legalább egy, minimum kétfős szociális munkásokból álló csapatot hoznak létre.

A team feladatai

- Részt vesznek a képzésekben;
- Aktív közreműködői, motorjai lesznek a szolgáltatási elem fejlesztésének, melynek célja a célcsoport tagjai esetében a szociális integráción túl a gazdasági integráció elérése;
- Önmagukat képessé teszik a társadalmi és gazdasági integrációt is elősegítő szolgáltatások nyújtására;
- Partnerséget, valódi együttműködést alakítanak ki a térségben működő munkaközvetítő szervezetekkel, toborzó cégekkel, a munkáltatókat tömörítő szervezetekkel, foglalkoztatási paktumokkal;
- Elkészítik saját szolgáltatási protokolljukat és saját önértékelési rendszerüket, szolgáltatásfejlesztést hajtanak végre;
- Az elért eredményeket és tapasztalatokat megosztják másokkal, közös fejlesztéseket valósítanak meg a programban részt vevő szervezetekkel.

A program leírása (folytatás)

- A programba való belépés foglalkoztatás bővítést jelent.
- A családsegítő szolgáltatást végző szervezet csak a fenntartó támogató és az együttműködést vállaló nyilatkozatával léphet be a programba.
- A teameket vezető szakembernek megfelelő szakmai tapasztalatokkal, és a szociális munkában való jártassággal kell rendelkeznie.
- A családsegítő szolgálatok többi tevékenységében nem történhet szolgáltatási színvonal csökkenés a program ideje alatt. Ezért a programba belépő családsegítő szervezeteknek a többi területeken szakmai feladatokat ellátók létszámát meg kell őrizniük, és a pályakezdők köréből a többletfoglalkoztatást kell megvalósítaniuk.
- Szolgáltatásaikat a programba bevontak, legalább 50%-ának legkevesebb 1 éven át illetve a munkába helyezéséig kell nyújtani.
- A humánfejlesztés eredményeit a szolgáltatás eredményességében, vagyis a gazdasági integrációt elért ügyfelek számával kell mérni.
- Együttműködést kell kialakítani a térségben működő alternatív és állami munkaközvetítő szervezetekkel.

Folyamatértékelés

- A folyamatértékelés keretében a modell képzési és szolgáltatás fejlesztési és végrehajtási feladatai értékelésre kerülnek, és ennek megfelelően korrekciókra kerülhet sor.
- A program kísérleti jellegéből fakadóan szükséges egy Koordináló Testület felállítása, melynek feladata a foglalkoztatási és képzési program összehangolásának figyelemmel kísérése, segítséget és iránymutatást adni, ha a program szakmai szempontból elágazási pontokhoz érkezik.
- A Koordináló testület tagjai a szociális és foglalkoztatási szervezetek képviselőiből állna össze (SZMM Államtitkárságok képviselői, SZMI, a 4 régió Regionális Munkaügyi kirendeltségei, Magyar Családsegítő és Gyerekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete)

Támogatható tevékenységek

- A belépő pályakezdő szakemberek bér és járulék költségei, mely kiegészül személyi jellegű kifizetésekkel;
- A szakemberek (szolgáltatásvezetők és szociális munkások) munkáját segítő szolgáltatások:
 - Tréningek;
 - Tanácsadás;
 - Mentorálás;
 - Esetmegbeszélés;
 - És ezeken való részvétel céljából való utazási költségek.

Pályázók köre

- Modellprogram:
 - 1. földrajzi terület:
 - Észak-magyarországi Régió
 - Észak-alföldi Régió
 - 2. földrajzi terület
 - Dél-dunántúli Régió leghátrányosabb helyzetű kistérségei
 - Dél-alföldi Régió leghátrányosabb helyzetű kistérségei

A pályázat benyújtásának további feltétele, hogy a fenntartó önkormányzatnak van helyi rendelete a beilleszkedésről és erre a feladatra kijelölte a szociális szolgáltatót. Társulás esetén valamennyi önkormányzat hozzájárulása és helyi rendelete szükséges a pályázathoz.

KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET!